

SPRAWOZDANIE

SYSTEMY WBUDOWANE

Układy peryferyjne mikrokontrolera AVR. Porty.

IMIĘ I NAZWISKO: Jacek Wójcik

NUMER ĆWICZENIA: 3

Grupa laboratoryjna: 10

Data wykonania ćwiczenia: 27.10.2021

Spis treści

Spis treści	2
1. Zadanie 1 - kod	3
1.1 Kod w C	3
1.2 Zdeasemblowany kod funkcji main()	5
2. Opis zadania 1	6
2.1 Instrukcje preprocesora	7
2.2 Funkcja main()	8
2.3 Animacja 1	9
2.4 Animacja 2	10
2.5 Animacja 3	11
2.6 Animacja 4	12
2.7 Animacja 5	13
3. Wnioski	14

1. Zadanie 1 - kod

1.1 Kod w C

```
1  #define F_CPU 1000000 //Deklaruję częstotliwość zgodną z zestawem w laboratorium
2  // Konieczne biblioteki
3  #include <avr/io.h> //Biblioteka do portów
4  #include <util/delay.h> // Biblioteka do opóźnień
5
6  const int half_second = 500, second = 1000; // Zmienne przechowujące wartości opóźnień
7
8  void task_3_1() // Zadanie 3.1
9  {
10     PORTA |= 0xc0; // Ustawiam stan PORTA na początek animacji
11     PORTA &= 0xc0; // Zeruję wszystkie pozostałe bity
12     for(int i=0; i < 3; i++) // Wykonuję 3 powtórzenia
13     {
14         for(int j = 7; j > 1; j--) // Dopóki nie dojdę do końca linijki zapalam kolejne LED-y
15         {
16             _delay_ms(half_second); // Czekam 0,5s
17             PORTA ^= _BV(j) | _BV(j-2); // Przesuwam animację
18         }
19         for(int j = 0; j < 6; j++) // Dopóki nie wrócę na początek linijki zapalam kolejne LED-y
20         {
21             _delay_ms(half_second); // Czekam 0,5s
22             PORTA ^= _BV(j) | _BV(j+2); // Przesuwam animację
23         }
24     }
25 }
26
27 void task_3_2() // Zadanie 3.2
28 {
29     PORTA |= 0x80; // Ustawiam stan PORTA na początek animacji
30     PORTA &= 0x80; // Zeruję wszystkie pozostałe bity
31     for(int i=0; i < 3; i++) // Wykonuję 3 powtórzenia
32     {
33         for(int j = 6; j > 3; j--) // Dopóki nie dojdę do środka linijki zapalam kolejne LED-y
34         {
35             _delay_ms(second); // Czekam 1s
36             PORTA ^= _BV(j); // Przesuwam animację
37         }
38         for(int j = 4; j < 7; j++) // Dopóki nie wrócę do punktu z którego zacząłem gaszę kolejne LED-y
39         {
40             _delay_ms(second); // Czekam 1s
41             PORTA ^= _BV(j); // Przesuwam animację
42         }
43     }
44 }
45
```

```

45
46 void task_3_3() // Zadanie 3.3
47 {
48     for(int i=0; i < 3; i++) // Wykonuję 3 powtórzenia
49     {
50         PORTA |= 0x80; // Ustawiam stan PORTA na początek animacji
51         PORTA &= 0x80; // Zeruję wszystkie pozostałe bity
52         _delay_ms(second); // Czekam 1s
53         for(int j = 6; j > -1; j--) // Dopóki nie dojdę do jednego z końców linijki zapalam kolejne LED-y
54         {
55             PORTA ^= _BV(j); // Przesuwam animację
56             _delay_ms(second); // Czekam 1s
57         }
58     }
59 }
60
61 void task_3_4() // Zadanie 3.4
62 {
63     for(int i=0; i < 3; i++) // Wykonuję 3 powtórzenia
64     {
65         PORTA |= 0x08; // Ustawiam stan PORTA na początek animacji
66         PORTA &= 0x08; // Zeruję wszystkie pozostałe bity
67         _delay_ms(second); // Czekam 1s
68         for(int j = 2; j > -1; j--) // Dopóki nie dojdę do jednego z końców linijki zapalam kolejne LED-y
69         {
70             PORTA ^= _BV(j); // Przesuwam animację
71             _delay_ms(second); // Czekam 1s
72         }
73         PORTA ^= 0x1f; //Odwracam zapalone LED-y w celu przejścia do kolejnego kroku animacji
74
75         _delay_ms(second); // Czekam 1s
76         for(int j = 5; j < 8; j++) // Dopóki nie dojdę do jednego z końców linijki zapalam kolejne LED-y
77         {
78             PORTA ^= _BV(j); // Przesuwam animację
79             _delay_ms(second); // Czekam 1s
80         }
81     }
82 }
83

```

```

83
84 void task_3_5() // Zadanie 3.5
85 {
86     for(int i=0; i < 3; i++) // Wykonuję 3 powtórzenia
87     {
88         PORTA |= 0x80; // Ustawiam stan PORTA na początek animacji
89         PORTA &= 0x80; // Zeruję wszystkie pozostałe bity
90         _delay_ms(second); // Czekam 1s
91         for(int j = 6; j > 3; j--) // Dopóki nie dojdę do środka linijki zapalam kolejne LED-y
92         {
93             PORTA ^= _BV(j); // Przesuwam animację
94             _delay_ms(second); // Czekam 1s
95         }
96         PORTA ^= 0xf1; //Odwracam zapalone LED-y w celu przejścia do kolejnego kroku animacji
97         _delay_ms(second); // Czekam 1s
98         for(int j = 1; j <4; j++) // Dopóki nie dojdę do środka linijki zapalam kolejne LED-y
99         {
100             PORTA ^= _BV(j); // Przesuwam animację
101             _delay_ms(second); // Czekam 1s
102         }
103     }
104 }
105
106 int main(void)
107 {
108     DDRA |= 0xff; // Ustawiam port A jako wyjście
109     while(1) // Nieskończona pętla
110     {
111         task_3_1(); // Zadanie 3.1
112         task_3_2(); // Zadanie 3.2
113         task_3_3(); // Zadanie 3.3
114         task_3_4(); // Zadanie 3.4
115         task_3_5(); // Zadanie 3.5
116     }
117 }
118

```

1.2 Zdeasemblowany kod funkcji main()

Disassembler				
+000001D1:	91CF	POP	R28	Pop register from stack
+000001D2:	9508	RET		Subroutine return
@000001D3: main				
108:	DDRA = 0xff;	// Ustawiam port A jako wyjście		
+000001D3:	E38A	IN	R24, 0x1A	In from I/O location
+000001D4:	EF8F	SER	R24	Set Register
+000001D5:	BB8A	OUT	0x1A, R24	Out to I/O location
111:	task_3_1();	// Zadanie 3.1		
+000001D6:	940E0041	CALL	0x00000041	Call subroutine
112:	task_3_2();	// Zadanie 3.2		
+000001D8:	940E00A7	CALL	0x000000A7	Call subroutine
113:	task_3_3();	// Zadanie 3.3		
+000001DA:	940E00F0	CALL	0x000000F0	Call subroutine
114:	task_3_4();	// Zadanie 3.4		
+000001DC:	940E0124	CALL	0x00000124	Call subroutine
115:	task_3_5();	// Zadanie 3.5		
+000001DE:	940E017C	CALL	0x0000017C	Call subroutine
+000001E0:	CFF5	RJMP	PC-0x000A	Relative jump
115:	task_3_5();	// Zadanie 3.5		
+000001E1:	94F8	CLI		Global Interrupt Disable
+000001E2:	CFFF	RJMP	PC-0x0000	Relative jump
+000001E3:	01F4	MOVW	R30, R8	Copy register pair
+000001E4:	03E8	FMULSU	R22, R16	Fractional multiply signed with unsigned
+000001E5:	FFFF	???		Data or unknown opcode
+000001E6:	FFFF	???		Data or unknown opcode
+000001E7:	FFFF	???		Data or unknown opcode
+000001E8:	FFFF	???		Data or unknown opcode
+000001E9:	FFFF	???		Data or unknown opcode
+000001EA:	FFFF	???		Data or unknown opcode
+000001EB:	FFFF	???		Data or unknown opcode
+000001EC:	FFFF	???		Data or unknown opcode
+000001ED:	FFFF	???		Data or unknown opcode

2. Opis zadania 1

Zadanie 1 polegało na zaprogramowaniu pięciu różnych animacji na linijce LED używając portu A mikrokontrolera. **Należało to wykonać używając jedynie instrukcji selektywnego ustawienia, zerowania i negowania.**

dołączono linijkę diodową D0...D7. Korzystając wyłącznie z operacji selektywnego: ustawienia, zerowania i negowania napisz kolejne programy w języku C dla poniższych

Wykonałem je używając podejścia opartego o wydzielenie oddzielnej funkcji dla każdej animacji a następnie wywołanie tych funkcji w nieskończonej pętli w funkcji `main(void)`. Poniżej opiszę poszczególne części mojego kodu zaczynając od instrukcji preprocesora, przez funkcję `main(void)` po opis poszczególnych animacji.

2.1 Instrukcje preprocesora

```
1  #define F_CPU 1000000 //Deklaruję częstotliwość zgodną z zestawem w laboratorium
2  // Konieczne biblioteki
3  #include <avr/io.h> //Biblioteka do portów
4  #include <util/delay.h> // Biblioteka do opóźnień
5
6  const int half_second = 500, second = 1000; // Zmienne przechowujące wartości opóźnień
7
```

W tej części programu ustalam częstotliwość zegara, która mówi funkcji “`_delay_ms()`” ile cykli zegara składa się na jedną sekundę, co pozwala na upewnienie się, że po wywołaniu funkcji “`_delay_ms(500)`”; mikrokontroler naprawdę zaczeka 500ms.

Następnie dołączam dwie konieczne biblioteki:

“`#include <avr/io.h>`” - obsługa portów mikrokontrolera

“`#include <util/delay.h>`” - możliwość używania funkcji “`_delay_ms()`”

Na samym końcu tworzę dwie zmienne, “`half_second`” i “`second`” w celu przechowywania wartości opóźnień i usprawnienia czytelności kodu.

2.2 Funkcja main()

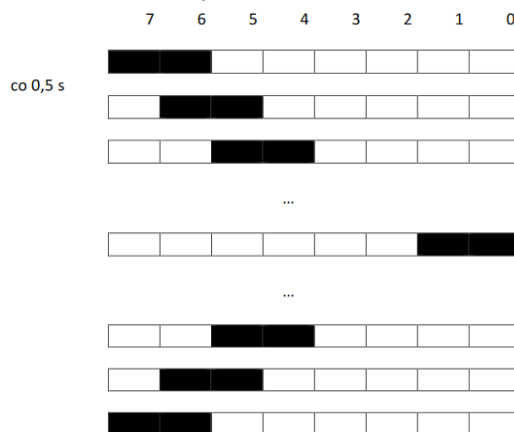
```
105
106  int main(void)
107  {
108      DDRA |= 0xff; // Ustawiam port A jako wyjście
109      while(1) // Nieskończona pętla
110      {
111          task_3_1(); // Zadanie 3.1
112          task_3_2(); // Zadanie 3.2
113          task_3_3(); // Zadanie 3.3
114          task_3_4(); // Zadanie 3.4
115          task_3_5(); // Zadanie 3.5
116      }
117  }
118
```

W funkcji main() najpierw ustalam port A jako wyjście za pomocą instrukcji “DDRA = 0xff;”. Dzięki temu mogę zmieniać stan portów za pomocą zmiennej “PORTA”. Drugą częścią funkcji main() jest pętla “while(1)”, która ma za zadanie wyświetlać wszystkie pięć animacji. Realizuję ją poprzez wywołania funkcji “task_3_X()”, gdzie X to numer animacji (np. “task_3_1()” to animacja nr. 1).

2.3 Animacja 1

```
7
8 void task_3_1() // Zadanie 3.1
9 {
10     PORTA |= 0xc0; // Ustawiam stan PORTA na początek animacji
11     PORTA &= 0xc0; // Zeruję wszystkie pozostałe bity
12     for(int i=0; i < 3; i++) // Wykonuję 3 powtórzenia
13     {
14         for(int j = 7; j > 1; j--) // Dopóki nie dojdę do końca linijki zapalam kolejne LED-y
15         {
16             _delay_ms(half_second); // Czekam 0,5s
17             PORTA ^= _BV(j) | _BV(j-2); // Przesuwam animację
18         }
19         for(int j = 0; j < 6; j++) // Dopóki nie wrócę na początek linijki zapalam kolejne LED-y
20         {
21             _delay_ms(half_second); // Czekam 0,5s
22             PORTA ^= _BV(j) | _BV(j+2); // Przesuwam animację
23         }
24     }
25 }
26
```

Ta animacja polega na zapaleniu dwóch ostatnich LED-ów a następnie “przesuwanie ich” w stronę dwóch pierwszych LED-ów a następnie powrót do dwóch ostatnich LED-ów.

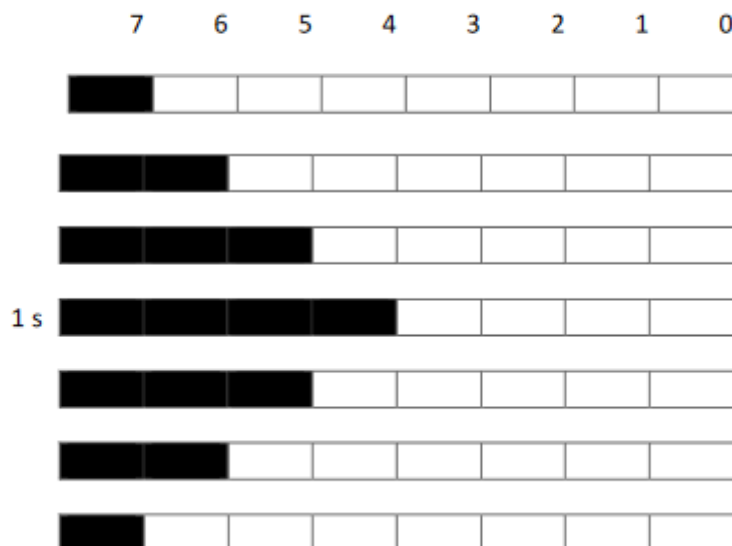
Realizuję to zaczynając od ustawienia portu A na stan początkowy animacji - selektywnie włączam dwa ostatnie ledy instrukcją “`PORTA |= 0xc0;`” a następnie gaszę wszystkie inne, zerując je instrukcją “`PORTA &= 0xc0;`”. Następnie znajduje się deklaracja pętli for, która ma za zadanie wykonać trzy powtórzenia animacji. Jest to instrukcja “`for(int i=0; i < 3; i++)`”. W tej pętli znajdują się dwie podobne pętle for. Pierwsza z nich ma postać “`for(int j = 7; j > 1; j--)`” i zawiera instrukcję opóźniającą “`_delay_ms(half_second);`”, w celu umożliwienia zauważenia stanu animacji, a następnie znajduje się instrukcja “`PORTA ^= _BV(j) | _BV(j-2);`”, która ma za zadanie przesunąć animację poprzez zanegowanie ostatniego włączonego LED-a i pierwszego wyłączonego LED-a w animacji (czyli dla pierwszej iteracji jest to operacja $0b11000000 \wedge 0b10100000 = 0b01100000$). Druga pętla for działa analogicznie do pierwszej, przesuwając w identyczny sposób animację w lewo.

2.4 Animacja 2

```
26
27 void task_3_2() // Zadanie 3.2
28 {
29     PORTA |= 0x80; // Ustawiam stan PORTA na początek animacji
30     PORTA &= 0x80; // Zeruję wszystkie pozostałe bity
31     for(int i=0; i < 3; i++) // Wykonuję 3 powtórzenia
32     {
33         for(int j = 6; j > 3; j--) // Dopóki nie dojdę do środka linijki zapalam kolejne LED-y
34         {
35             _delay_ms(second); // Czekam 1s
36             PORTA ^= _BV(j); // Przesuwam animację
37         }
38         for(int j = 4; j < 7; j++) // Dopóki nie wrócę do punktu z którego zacząłem gaszę kolejne LED-y
39         {
40             _delay_ms(second); // Czekam 1s
41             PORTA ^= _BV(j); // Przesuwam animację
42         }
43     }
44 }
45
```

Ta animacja polega na utworzeniu efektu equalizera - “dojście” LED-ami z końca do środka linijki i powrót do końca.

Przykład2

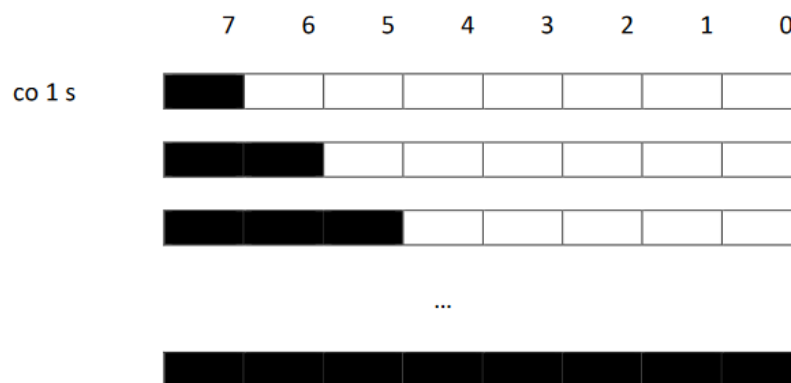

Realizuję to zaczynając od ustawienia portu A na stan początkowy animacji - selektywnie włączam ostatniego LED-a instrukcją “`PORTA |= 0x80;`” i gaszę wszystkie pozostałe, zerując je instrukcją “`PORTA &= 0x80;`”. Następnie znajduje się deklaracja pętli `for`, która ma za zadanie wykonać trzy powtórzenia animacji. Jest to instrukcja “`for(int i=0; i < 3; i++)`”. W tej pętli znajdują się dwie podobne pętle `for`. Pierwsza z nich ma postać “`for(int j = 6; j > 3; j--)`” i służy do zapalania kolejnych LED-ów aż dojdę do środka linijki. Realizuję to instrukcją “`PORTA ^= _BV(j);`”, która neguje następny bit, a jako że wszystkie LED-y poza 7 były wyłączone i zaczynamy od LED-a 6 to w ten sposób włączamy te LED-y. Następnie opóźniam pętlę instrukcją “`_delay_ms(half_second);`”. Druga pętla ma analogiczną budowę do pierwszej, jednak zaczynamy od LED-a 4 i idziemy do LED-a 6 negując ich stan, co powoduje ich wyłączenie.

2.5 Animacja 3

```
45
46 void task_3_3() // Zadanie 3.3
47 {
48     for(int i=0; i < 3; i++) // Wykonuję 3 powtórzenia
49     {
50         PORTA |= 0x80; // Ustawiam stan PORTA na początek animacji
51         PORTA &= 0x80; // Zeruję wszystkie pozostałe bity
52         _delay_ms(second); // Czekam 1s
53         for(int j = 6; j > -1; j--) // Dopóki nie dojdę do jednego z końców linijki zapalam kolejne LED-y
54         {
55             PORTA ^= _BV(j); // Przesuwam animację
56             _delay_ms(second); // Czekam 1s
57         }
58     }
59 }
60
```

Ta animacja polegała na zapaleniu wszystkich LED-ów od ostatniego do pierwszego z krokiem 1.

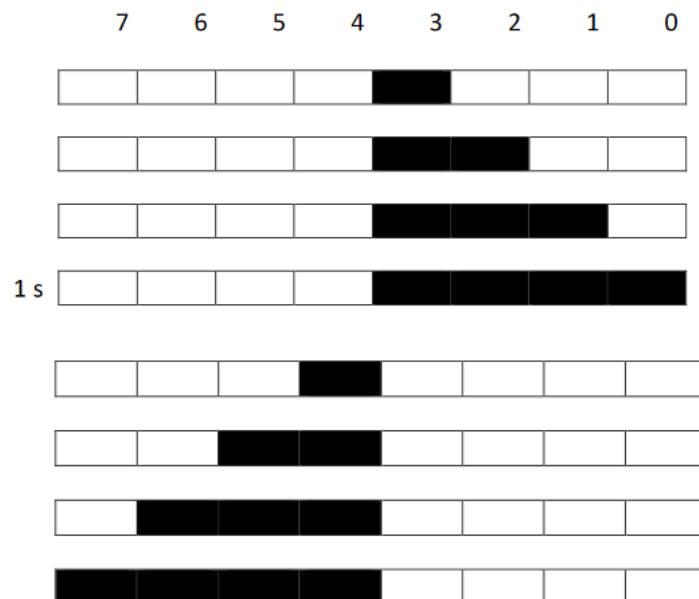

Zrealizowałem ją jako zagnieżdżoną pętlę for. Zewnętrzna pętla for ma postać “for(int i=0; i < 3; i++)”, dzięki czemu cała animacja powtarza się trzy razy. W środku pętli najpierw selektywnie włączam ostatniego LED-a instrukcją “PORTA |= 0x80;” a następnie gaszę wszystkie pozostałe instrukcją “PORTA &= 0x80;”, która powoduje wyzerowanie wszystkich bitów poza ostatnim. Po inicjalizacji animacji czekam sekundę żeby można było zauważyć stan LED-ów. W następnej części pętli znajduje się zagnieżdżona pętla for “for(int j = 6; j > -1; j--)”, która w każdej iteracji neguje stan pojedynczego LED-a za pomocą instrukcji “PORTA ^= _BV(j);”. Jako że wszystkie LED-y poza ostatnim są wyłączone i zaczynam fora od przedostatniego LED-a, ta instrukcja włącza danego LED-a. Po zmianie stanu linijki LED czekam sekundę w celu umożliwienia zauważenia zmiany.

2.6 Animacja 4

```
60
61 void task_3_4() // Zadanie 3.4
62 {
63     for(int i=0; i < 3; i++) // Wykonuję 3 powtórzenia
64     {
65         PORTA |= 0x08; // Ustawiam stan PORTA na początek animacji
66         PORTA &= 0x08; // Zeruję wszystkie pozostałe bity
67         _delay_ms(second); // Czekam 1s
68         for(int j = 2; j > -1; j--) // Dopóki nie dojdę do jednego z końców linijki zapalam kolejne LED-y
69         {
70             PORTA ^= _BV(j); // Przesuwam animację
71             _delay_ms(second); // Czekam 1s
72         }
73         PORTA ^= 0x1f; //Odwracam zapalone LED-y w celu przejścia do kolejnego kroku animacji
74
75         _delay_ms(second); // Czekam 1s
76         for(int j = 5; j < 8; j++) // Dopóki nie dojdę do jednego z końców linijki zapalam kolejne LED-y
77         {
78             PORTA ^= _BV(j); // Przesuwam animację
79             _delay_ms(second); // Czekam 1s
80         }
81     }
82 }
83
```

Ta animacja polega na stopniowym zapaleniu połowy linijki zaczynając najpierw od 3 LED-a i idąc do LED-a 0, a następnie wygaszeniu linijki i ponownym zapaleniu połowy, tym razem zaczynając od LED-a 4 i idąc do LED-a 7.

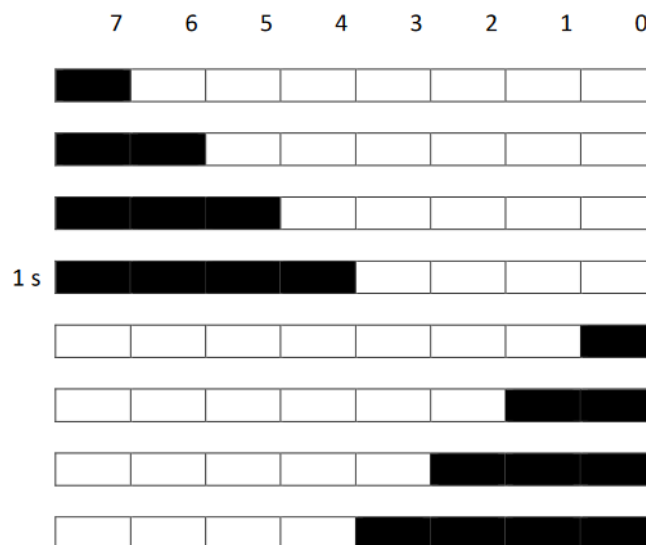

Zrealizowałem je identycznie jak wcześniejsze trzy: najpierw jest pętla for, która powoduje trzy powtórzenia animacji, następnie ustawiam stan PORTA na początek animacji włączając odpowiedniego LED-a i negując pozostałe. Po tym jest pierwsza zagnieżdżona pętla for o postaci “for(int j = 2; j > -1; j--)”, która zapala LED-y od 2 do 0 za pomocą wybiórczej negacji (tak jak w animacji 3, instrukcją “PORTA ^= _BV(j);”) i czeka sekundę po każdej zmianie. Po pierwszej pętli wybiórczo neguję LED-y od 0 do 4 za pomocą instrukcji “PORTA ^= 0x1f;” w celu przejścia do kolejnej fazy animacji. Kolejna zagnieżdżona pętla for o postaci “for(int j = 5; j < 8; j++)” zapala LED-y od 4 do 7 w identyczny sposób jak pierwsza, za pomocą instrukcji “PORTA ^= _BV(j);”.

2.7 Animacja 5

```
83
84 void task_3_5() // Zadanie 3.5
85 {
86     for(int i=0; i < 3; i++) // Wykonuję 3 powtórzenia
87     {
88         PORTA |= 0x80; // Ustawiam stan PORTA na początek animacji
89         PORTA &= 0x80; // Zeruję wszystkie pozostałe bity
90         _delay_ms(second); // Czekam 1s
91         for(int j = 6; j > 3; j--) // Dopóki nie dojdę do środka linijki zapalam kolejne LED-y
92         {
93             PORTA ^= _BV(j); // Przesuwam animację
94             _delay_ms(second); // Czekam 1s
95         }
96         PORTA ^= 0xf1; //Odwracam zapalone LED-y w celu przejścia do kolejnego kroku animacji
97         _delay_ms(second); // Czekam 1s
98         for(int j = 1; j < 4; j++) // Dopóki nie dojdę do środka linijki zapalam kolejne LED-y
99         {
100             PORTA ^= _BV(j); // Przesuwam animację
101             _delay_ms(second); // Czekam 1s
102         }
103     }
104 }
105
```

Ta animacja polega na zapaleniu połowy linijki LED najpierw zaczynając od LED 7 i idąc do LED 4 a następnie zgaszeniu wszystkich zapalonych LED-ów i zapaleniu połowy linijki LED zaczynając od LED 0 i idąc do LED 3.

Zrealizowałem tę animację podobnie jak animację 4, zaczynając od pętli for realizującej 3 powtórzenia animacji, następnie ustawiając stan PORTA na włączonego LED-a 7 za pomocą instrukcji selektywnego ustawiania "PORTA |= 0x80;" i wyłączenia pozostałych ledów instrukcją "PORTA &= 0x80;", następnie jest pierwsza pętla for "for(int j = 6; j > 3; j--)", działająca podobnie do tej z animacji 4, włączając LED-y od 6 do 4 (LED 7 jest włączany podczas inicjalizacji animacji) i czekając sekundę po każdym zmianie stanu. Następnie wybiórczą negacją "PORTA ^= 0xf1;" zmieniam fazę animacji gasząc wszystkie zapalone LED-y i włączając LED 0. W kolejnej pętli for "for(int j = 1; j < 4; j++)" zapalam LED-y od 1 do 3 czekając sekundę po każdej zmianie stanu linijki LED.

3. Wnioski

Podczas tych laboratoriów nauczyłem się korzystać z portów mikrokontrolera za pomocą instrukcji wybiórczej negacji (" ^= "), selektywnego ustawiania (" |= ") oraz zerowania maską(" &= "). Przećwiczyłem również używanie pętli for oraz funkcji "_BV(i)". Za pomocą deasemblera zobaczyłem jak mój kod jest tłumaczony na język avr assembly.